

POSTANOWIENIE Z DNIA 12 PAŹDZIERNIKA 2011 R.

WZ 30/11

W wypadku orzeczenia na podstawie art. 343 § 1 i 2 pkt 3 k.p.k. „wyłącznie środka karnego”, zasądza się opłatę określoną w art. 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. z 1983 r. Nr 49, poz. 223 ze zm.), pomimo że równocześnie formalnie nie orzeka się o „odstąpieniu od wymierzenia kary”, gdyż następuje ono faktycznie.

Przewodniczący: sędzia SN A. Tomczyk.

Sędziowie SN: M. Pietruszyński, J.B.Rychlicki (sprawozdawca).

Prokurator Naczelnej Prokuratury Wojskowej: płk J. Żak.

Sąd Najwyższy w sprawie ppłk. rez. Andrzeja Z., oskarżonego o popełnienie przestępstwa określonego w art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., po rozpoznaniu w Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 12 października 2011 r. zażalenia prokuratora na korzyść od rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów, zawartego w wyroku Wojskowego Sądu Okręgowego w P. z dnia 26 lipca 2011r., po wysłuchaniu prokuratora,

u t r z y m a ł w mocy zaskarżone rozstrzygnięcie.

UZASADNIENIE

Ppłk rez. Andrzej Z. został oskarżony o popełnienie przestępstwa określonego w art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. Prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. w akcie oskarżenia, za zgodą oskarżonego, na podstawie art. 335 § 1 i 2 k.p.k. oraz art. 343 § 1 i 2 pkt 3 k.p.k., zawarł wniosek o skazanie go bez przeprowadzenia rozprawy i ograniczenie skazania do orzeczenia środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w kwocie 800 zł na rzecz Fundacji Pomocy Ofiarom Przestępstw w W., albowiem okoliczności popełnienia przestępstwa nie budzą wątpliwości, a postawa oskarżonego wskazuje, iż cele postępowania zostaną osiągnięte.

Wojskowy Sąd Okręgowy w P. na posiedzeniu w dniu 26 lipca 2011 r., w uwzględnieniu wniosku prokuratora, wyrokiem, uznał ppłk. rez. Andrzeja Z. za winnego zarzucanego mu czynu, tj. popełnienia przestępstwa określonego w art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i na podstawie art. 271 § 1 k.k. przy zastosowaniu art. 343 § 1 i 2 pkt 3 k.p.k., ograniczył skazanie do orzeczenia środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego w wysokości 800 zł na rzecz Fundacji Pomocy Ofiarom Przestępstw w W. Na podstawie art. 627 k.p.k., art. 5 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. nr 49 z 1983 r., poz. 223 ze zm.) zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w łącznej wysokości 120 zł, w tym 30 zł opłaty.

Zażalenie na rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów na korzyść oskarżonego wniósł prokurator Wojskowej Prokuratury Okręgowej w W. (art. 626 § 3 k.p.k.). Na podstawie art. 438 pkt 1 k.p.k. zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego (art. 5 ustawy), poprzez jego niezasadne zastosowanie, polegające na zasądzeniu od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa opłaty w kwocie 30 zł, w sytuacji, „gdy ograniczenie

skazania do orzeczenia środka karnego nie stanowi odstępiania od wymierzenia kary w rozumieniu powyższego przepisu”. Skarżący na podstawie art. 437 § 1 i 2 k.p.k. wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku przez wyeliminowanie z zasądzonych od oskarżonego kosztów sądowych opłaty w kwocie 30 zł i zasądzenie od niego na rzecz Skarbu Państwa kosztów w wysokości 90 zł. W uzasadnieniu zażalenia podniesiono, że ograniczenie skazania do wymierzenia środka karnego w postaci świadczenia pieniężnego oraz orzeczenie opłaty w kwocie 30 zł nie stanowi odstępiania od wymierzenia kary w rozumieniu art. 5 ustawy.

Sąd Najwyższy po wysłuchaniu prokuratora Naczelnej Prokuratury Wojskowej popierającego zażalenie rozważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne. Decyzja procesowa Sądu pierwszej instancji jest prawidłowa z następujących powodów. Art. 5 ustawy stanowi: „W wypadku gdy sąd odstąpił od wymierzenia kary, odstąpił od wymierzenia kary i poprzestał na wymierzeniu środka karnego albo zamiast kary zastosował na podstawie art. 10 § 4 Kodeksu karnego środek wychowawczy albo poprawczy, oskarżony obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości 30 zł”. Instytucja odstępiania od wymierzenia kary i orzeczenia środka karnego została określona w przepisach prawa karnego materialnego (art. 59 § 1 k.k., art. 60 § 7 k.k.) oraz w przepisach prawa procesowego (art. 343 § 1 i 2 pkt 3 k.p.k.). W niniejszej sprawie Sąd pierwszej instancji zastosował ten ostatni przepis, mając na uwadze, że przypisany oskarżonemu występki jest zagrożony karą nieprzekraczającą 5 lat pozbawienia wolności. Redakcja tego przepisu (art. 343 § 1 k.p.k.), a w szczególności użycie przez ustawodawcę alternatywy rozłącznej w sformułowaniu „albo orzec wyłącznie środek karny wymieniony w art. 39 pkt 1-3, 5-8 Kodeksu karnego”, prowadzi do wniosku, że orzeczenie wyłącznie środka karnego na podstawie art. 343

§ 1 w zw. z § 2 pkt 3 k.p.k., należało ocenić jako „szczególną odmianę”, czy też „odrębną postać”, tzw. odstępiania od wymierzenia kary znanego z Kodeksu karnego (art. 59 § 1 k.k. – por. T. Grzegorzczak: Komentarz. Kodeks postępowania karnego oraz ustawa o świadku koronnym, Warszawa 2008, s. 761; S. Steinborn: Porozumienia w polskim procesie karnym, Kraków 2005, s. 347-349). W związku z tym orzeczenie na podstawie art. 343 § 1 w zw. z § 2 pkt 3 k.p.k. wyłącznie środka karnego na gruncie przepisu art. 5 ustawy należało ocenić tak jak faktyczne odstępianie od wymierzenia kary. Wprawdzie art. 5 tejże ustawy nie odnosi się wprost do tej podstawy środka karnego, jednakże *ratio legis* tego przepisu sprawia, że wymierzenie opłaty w kwocie 30 zł następuje w sytuacji, gdy Sąd odstąpił od wymierzenia kary, zarówno na gruncie przepisów prawa karnego materialnego (art. 59 § 1 k.k.), jak i przepisów prawa procesowego (art. 343 § 1 i 2 pkt 3 k.p.k.).

W związku z tym, nie podzielaając racji żalącego, należało zaskarżone orzeczenie w części co do kosztów postępowania utrzymać w mocy.